

Sygn. akt I C 1381/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2017r.

Sąd Rejonowy w Gdyni, Wydział I Cywilny

w składzie

Przewodniczący: SSR Adrianna Gołuńska-Łupina

Protokolant: st. sek. sąd. Iwona Górską

po rozpoznaniu w dniu 13 kwietnia 2017r. w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa D. S.

przeciwko (...) SA w W. oraz Przedsiębiorstwu Usługowemu (...) Sp. jawna J. R. (1), H. R. (1) w G.

o zapłatę

I. Oddala powództwo;

II. Zasądza od powoda D. S. na rzecz pozwanych (...) SA w W. oraz Przedsiębiorstwa Usługowego (...) Sp. jawnej J. R. (1), H. R. (1) kwotę po 2417 zł. (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

Sygnatura akt: I C 1381/15

UZASADNIENIE

Powód D. S. ostatecznie domagał się zasądzenia solidarnie od (...) S.A. z siedzibą w W. oraz Przedsiębiorstwa Usługowego (...) spółka jawna J. R., H. R. z siedzibą w G. następujących kwot:

- 25.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę w wyniku doznanego uszczerbku na zdrowiu,
- 5.000 zł z tytułu odszkodowania za doprowadzenie do utraty pracy,
- 3.000 zł z tytułu odszkodowania za doprowadzenie do utraty możliwości korzystania z nauki,
- 1.412,91 zł z tytułu odszkodowania obejmującego zwrot czesnego z odsetkami od dnia 8 października 2015r. do dnia zapłaty,
- 2.040 zł z tytułu zwrotu kosztów opieki sprawowanej przez osoby trzecie wraz z odsetkami od dnia 30 października 2014r. do dnia zapłaty,
- 10.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za bezzasadne, uporczywe przeciąganie likwidacji szkody.

Powód podniósł, iż w dniu 8 sierpnia 2014r. uległ wypadkowi rowerowemu na odcinku drogi (ścieżce rowerowej), który należy do Gminy M. G., a za którego utrzymanie na mocy zawartej umowy odpowiedzialne było Przedsiębiorstwo Usługowe (...) z siedzibą w G., którego posiada polisę z tytułu OC w pozwanym (...) S.A. z siedzibą w W..

(pozew k. 8-28, protokół rozprawy k. 143-146)

W odpowiedzi na pozew pozwane Przedsiębiorstwo Usługowe (...) spółka jawna J. R., H. R. z siedzibą w G. wniosło o oddalenie powództwa w całości, podnosząc, że wykonało należycie obowiązki wynikające z zawartej z Gminą M. G. umowy i brak jest podstaw do uznania, że pozwany popełnił czyn niedozwolony przy wykonywaniu ww. umowy. Zdaniem pozwanego poniesiona przez powoda szkoda nie była następstwem nie wykonania lub nienależytego wykonania powierzonych pozwanemu czynności umownych.

(odpowiedź na pozew k. 45-52)

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. także wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc, iż ubezpieczony nie ponosi winy za ewentualne zabrudzenia ulicy powstałe pomiędzy wyznaczonymi terminami sprzątnia.

(odpowiedź na pozew k. 58-60)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 sierpnia 2014r. powód D. S. zjeżdżając rowerem z ul. (...) w G. od strony torów na ścieżkę rowerową przy ul. (...) IV prowadzącą w kierunku Ś., stracił panowanie nad rowerem i przewrócił się, upadając na lewy bark.

(dowód: przesłuchanie powoda płyta CD k. 167, zeznania świadka T. Z. płyta CD. K. 117, protokół z oględzin k. 152)

Zarządcą drogi powiatowej – ul. (...) IV w G. jest Gmina M. G., która obowiązki zarządcy drogi wykonuje za pomocą jednostki organizacyjnej działającej w formie jednostki budżetowej – Zarządu Dróg i Z. w G..

(okoliczności bezsporne)

Na mocy umowy nr (...) z dnia 16 kwietnia 2014r. zawartej z Gminą M. G. – Zarządem Dróg i (...) spółka jawna J. R., H. R. z siedzibą w G. zobowiązało się do wykonania usług polegających m.in. na utrzymaniu czystości na terenie miasta, w tym m.in. oczyszczanie ciągów komunikacyjnych. Umowa została zawarta na okres od 1 maja 2014r. do 31 marca 2017r. Rozliczanie wykonania przedmiotu umowy następowało na podstawie protokołów odbioru zakresów prac oczyszczania ciągów komunikacyjnych. Zgodnie z załącznikiem I/III do ww. umowy zakres oczyszczenia letniego w przypadku chodników i ścieżek rowerowych obejmował m.in. zmiatanie całej powierzchni (usuwanie zanieczyszczeń, w szczególności piasku, liści, drobnych gałęzi, niedopałków i innych odpadów) z częstotliwością ustaloną dla danej kategorii zgodnie z ustalonym z zamawiającym harmonogramem, usuwanie wypływów piasku i innych zanieczyszczeń po opadach deszczu o objętości do 1 m³. W przypadku ciągów komunikacyjnych zaliczonych do 1 kategorii oczyszczanie miało następować raz w tygodniu. Zamawiający w okresie realizacji zamówienia przewidział możliwość zlecenia usługi w zakresie dodatkowego zmiatania ciągów komunikacyjnych, a zlecenie usług odbywać miało się na podstawie wpisów do Dziennika prac przez przedstawicieli zamawiającego. W sezonie pozimowym i letnim wykonawca był zobowiązany do opracowania i dostarczenia do uzgodnienia zamawiającemu harmonogramów prac, zawierających wykaz ciągów komunikacyjnych oraz planowany termin rozpoczęcia i zakończenia prac w zakresie oczyszczania letniego najpóźniej do ostatniego dnia roboczego w miesiącu poprzedzającym realizację prac oraz prowadzenia prac zgodnie z przyjętym zakresem i harmonogramem. Sprzątnaniem letnim objęta była m.in. ul. (...) IV w rejonie skrzyżowania z ul. (...), przejście dla pieszych i przejście wewnętrzne. Odcinek ten został zaliczony do I. kategorii utrzymania.

(dowód: umowa nr (...) z dnia 16 kwietnia 2014r. wraz z załącznikami k. 245-323, zeznania świadka Ł. K. płyta CD k. 117, zeznania świadka K. W. płyta CD k. 167)

Zgodnie z harmonogramem oczyszczania ciągów pieszych prace związane z oczyszczaniem letnim ul. (...) IV w rejonie skrzyżowania z ul. (...) odbywały się w dniach 6, 13, 20 i 27 sierpnia 2014r. Zamawiający zgłosił uwagi jedynie w

zakresie jednokrotnego niewykonania prac oczyszczania ręcznego pasa środkowego ul. (...) IV w rejonie skrzyżowania z ul. (...), natomiast nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń co do jakości wykonania prac w miejscu upadku powoda.

(dowód: harmonogram oczyszczania ciągów pieszych k. 405, protokół odbioru k. 408-412)

Prace sprzątające wykonane w dniu 6 sierpnia 2014r. polegały m.in. na zmiataniu mechanicznym z użyciem samojezdnej zmiatarki chodnika, ścieżki rowerowej oraz przejścia dla pieszych przy skrzyżowaniu ul. (...) IV i ul. (...).

(dowód: zeznania świadka Ł. K. płyta CD k. 117)

Kompleksowa kontrola utrzymania pieszych ciągów komunikacyjnych była dokonana w dniach 1, 14, 19, 20, 25 sierpnia 2014r. Kontrola nie wykazała żadnych nieprawidłowości w zakresie utrzymania odcinka drogi, gdzie doszło do upadku powoda.

(dowód: pismo (...) z dnia 15 października 2015r. k. 338, Dziennik k. 413-416)

W okresie 6-9 sierpnia 2014r. nie było żadnych zgłoszeń dotyczących konieczności dodatkowego sprzątnięcia i Gmina M. G. nie zlecała pozwanemu żadnych dodatkowych prac w miejscu upadku powoda.

(dowód: zeznania świadka Ł. K. płyta CD k. 117, zeznania świadka J. S. płyta CD k. 167, meldunki dobowe k. 417-420)

Pozwane Przedsiębiorstwo Usługowe (...) spółka jawna J. R., H. R. z siedzibą w G. zawarło umowę ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej z (...) S.A. z siedzibą w W..

(okoliczność bezsporna)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, dowodu z zeznań świadków Ł. K., T. Z., J. W., J. S. i K. W., a także dowodu z przesłuchania powoda.

W ocenie Sądu orzekającego brak było jakichkolwiek podstaw do odmowy wiarygodności i mocy dowodowej dokumentom złożonym przez strony do akt niniejszego postępowania, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności tych dokumentów, prawdziwości twierdzeń w nich zawartych, ani też nie zaprzeczyła, że osoby podpisane pod nimi nie złożyły oświadczeń w nich zawartych.

W zasadzie za wiarygodne należało uznać zeznania przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków. Podkreślić bowiem należy, iż zeznania Ł. K., J. S. i K. W. co do czynności porządkowych podejmowanych przez pozwanego wykonawcę w okresie 6-8 sierpnia 2014r. oraz czynności kontrolnych podejmowanych przez zarządcę drogi dotyczących stanu nawierzchni chodnika i ścieżki rowerowej na skrzyżowaniu ul. (...) IV i ul. (...) są zbieżne i korelują z treścią przedłożonych do akt sprawy dokumentów. Brak było podstaw także do kwestionowania zeznań T. Z. oraz powoda w zakresie dotyczącym okoliczności wypadku. Zdaniem Sądu zeznania te były szczerze, spójne, konsekwentne i nie budziły żadnych wątpliwości w świetle zasad logicznego rozumowania czy doświadczenia życiowego. Wobec niewykazania zasady odpowiedzialności pozwanych żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy nie miały zeznania powoda oraz świadków T. Z. i J. W. na okoliczność rozmiaru krzywdy oraz wysokości szkody majątkowej poniesionej przez powoda.

Przechodząc do rozważań merytorycznych wyjaśnić należy, iż w niniejszej sprawie powód domagał się naprawienia poniesionej przez niego szkody niemajątkowej i majątkowej jakiej doznał w wyniku wypadku na ścieżce rowerowej w G. przy ul. (...) IV, przy skrzyżowaniu z ul. (...). Jako podstawę odpowiedzialności pozwanego Przedsiębiorstwa Usługowego (...) spółka jawna J. R., H. R. z siedzibą w G. powód wskazał umowę nr (...) z dnia 16 kwietnia 2014r., na mocy której zarządca drogi Gmina M. G. powierzyła czynności związane z letnim utrzymywaniem czystości ciągów komunikacyjnych pozwanej spółce. Zdaniem powoda zawierając ww. umowę z podmiotem profesjonalnie zajmującym się utrzymaniem czystości zarządca drogi jest zwolniony od odpowiedzialności na mocy art. 429 k.c., zgodnie z którym

kto powierza wykonanie czynności drugiemu, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną przez sprawcę przy wykonywaniu powierzonej mu czynności, chyba że nie ponosi winy w wyborze albo że wykonanie czynności powierzył osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności. Z kolei odpowiedzialność drugiego z pozwanych (...) S.A. powód łączył z zawartą z wykonawcą umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Na podstawie wszechstronnego rozważenia całego zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. W ocenie Sądu powód nie udowodnił odpowiedzialności deliktowej pozwanej spółki za zdarzenie tj. nie wykazał, że pozwany nienależycie wykonał umowę w zakresie letniego utrzymywania ciągu komunikacyjnego, na którym doszło do wypadku i że można przypisać mu winę. Zauważyć należy, że samo zawarcie przez zarządcę drogi umowy na utrzymanie czystości ciągów komunikacyjnych z podmiotem profesjonalnie trudniącym się tego typu działalnością nie oznacza automatycznie, że w myśl art. 429 k.c. powierzający nie będzie ponosił odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną osobom trzecim. Okolicznością istotną jest bowiem zakres zadań powierzonych takiemu przedsiębiorcy oraz możliwość przypisania wykonawcy winy za niewykonanie umowy. W niniejszej sprawie odpowiedzialność pozwanej spółki byłaby uzasadniona, gdyby firma ta zobowiązana była nieprzerwanie do utrzymywania wskazanego w umowie odcinka drogi w czystości czy w stanie nie zagrażającym bezpieczeństwu użytkowników ciągów komunikacyjnych. Z treści umowy zawartej przez pozwanego z zarządcą drogi wynika jednak, że obowiązki pozwanego zostały ukształtowane inaczej. Zważyć należy, iż szczegółowy zakres umowy oraz obowiązków pozwanego został określony w załącznikach do umowy. Zgodnie z pkt 3.3.2. załącznika I/III do ww. umowy zakres oczyszczenia letniego w przypadku chodników i ścieżek rowerowych obejmował m.in. zmiatanie całej powierzchni (usuwanie zanieczyszczeń, w szczególności piasku, liści, drobnych gałęzi, niedopalków i innych odpadów) z częstotliwością ustaloną dla danej kategorii zgodnie z ustalonym z zamawiającym harmonogramem, usuwanie wypływów pisaku i innych zanieczyszczeń po opadach deszczu o objętości do 1 m³. W przypadku ciągów komunikacyjnych zaliczonych do 1 kategorii oczyszczanie miało następować tylko raz w tygodniu. W wykazie powierzchni ciągów komunikacyjnych objętych sprzętaniem letnim, ul. (...) IV w rejonie skrzyżowania z ul. (...) wraz z przejściem dla pieszych i przejściem wewnętrznym została zaliczona do I. kategorii utrzymania. Z powyższego zatem wynika, że pozwany był jedynie zobowiązany do wykonywania usług związanych z utrzymywaniem czystości cztery razy w miesiącu. Nadto, wykonawca był zobowiązany do opracowania i dostarczenia do uzgodnienia zamawiającemu harmonogramów prac, zawierających wykaz ciągów komunikacyjnych oraz planowany termin rozpoczęcia i zakończenia prac w zakresie oczyszczania letniego najpóźniej do ostatniego dnia roboczego w miesiącu poprzedzającym realizację prac oraz prowadzenia prac zgodnie z przyjętym zakresem i harmonogramem. Z załączonych do akt sprawy dokumentów jednoznacznie wynika, że pozwany należycie wykonał powyższe obowiązki. Zgodnie z harmonogramem oczyszczania ciągów pieszych prace związane z oczyszczaniem letnim ul. (...) IV w rejonie skrzyżowania z ul. (...) odbywały się w dniach 6, 13, 20 i 27 sierpnia 2014r. Harmonogram ten został przedłożony zarządcy drogi z należyтым wyprzedzeniem i został przez niego zaakceptowany. Nadto, świadek Ł. K. potwierdził, że czynności określone umową były faktycznie realizowane przez pozwanego w dniu 6 sierpnia 2014r., a zatem dwa dni przed wypadkiem powoda. Strona powodowa nie wykazała, że czynności realizowane w tym dniu były wykonane w sposób nienależyty. Dokumentacja zdjęciowa została przez powoda wykonana już po wypadku i na jej podstawie nie można formułować żadnych wniosków co do stanu nawierzchni ścieżki rowerowej w dniu 6 sierpnia 2014r. Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że zarządca drogi nie zastosował w stosunku do pozwanego kar umownych z tytułu nienależytego wykonania umowy (choć takie uprawnienie wynika z umowy), ani też nie wzywał pozwanego do poprawienia jakości swoich prac. Przeprowadzone przez pracowników powierzającego kontrole nie ujawniły żadnych nieprawidłowości w zakresie utrzymania odcinka drogi, gdzie doszło do upadku powoda. Jak wynika z zeznań J. S. – pracownika Zarządu Dróg i Z. w G., zarządca drogi w spornym okresie wykonywał kontrole realizacji umowy i w razie stwierdzenia jakichkolwiek nieprawidłowości swoje zastrzeżenia odnotowywał w dzienniku kontroli. Z przedłożonego do akt niniejszej sprawy odpisu dziennika wynika, że zarządca drogi nie miał żadnych uwag co do utrzymania czystości na skrzyżowaniu ul. (...) IV i ul. (...). Jedyne uwagi dotyczyły innego odcinka ul. (...) IV w rejonie skrzyżowania z ul. (...). Zważyć należy, iż zgodnie z treścią umowy nr (...) w okresie realizacji zamówienia zamawiający miał możliwość zlecenia usługi w zakresie dodatkowego zmiatania ciągów komunikacyjnych, a zlecenie usług odbywać miało się na podstawie wpisów do Dziennika prac przez przedstawicieli

zamawiającego. Z treści załączonych dokumentów, jak też z zeznań świadków jednoznacznie wynika, że w okresie od 6 sierpnia do 9 sierpnia 2014r. nie zlecono pozwanemu wykonawcy żadnych dodatkowych prac w miejscu upadku powoda. Nawet, jeśli pomiędzy 6 sierpnia 2014r. tj. datą wykonywania przez pozwanego czynności związanych z utrzymaniem czystości a 8 sierpnia 2014r. (datą wypadku) doszło do zanieczyszczenia spornego odcinka ścieżki rowerowej piaskiem to zgodnie z zawartą umową pozwany nie był obowiązany do jego usunięcia. Wszelkie czynności poza datami określonymi w harmonogramie były przez pozwanego wykonywane tylko i na wyraźne zlecenie zarządcy drogi. W przypadku braku takiego zlecenia nie można mówić o jakiegokolwiek odpowiedzialności pozwanej spółki. Umowa nie zawiera bowiem obowiązków monitorowania stanu ciągów komunikacyjnych i podejmowania w tym zakresie samodzielnych działań. Z zebranego materiału dowodowego należy zatem wywodzić, że pozwany wykonał swoje obowiązki w sposób należyty i zgodnie z zawartą umową i nie można mu przypisać winy w żadnej postaci. Wobec niewykazania odpowiedzialności ubezpieczonego wykonawcy, brak jest także podstaw do uwzględnienia powództwa w stosunku do (...) S.A. z siedzibą w W..

W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że uchylenie odpowiedzialności powierzającego z uwagi na brak winy w wyborze nie wyłącza jego odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną jego własnym zaniedbaniem (por. wyrok SN z dnia 26 listopada 2004r, V CK 253/04, L.; wyrok SN z 24 maja 2007r, II CSK 113/07, L.). Powierzający ponosi odpowiedzialność na podstawie art. 415 k.c., jeżeli wykonanie czynności zostało powierzone profesjonalście, a szkoda jest następstwem nieudzielenia przez powierzającego informacji i zaleceń, których przekazanie wybranemu wykonawcy czynności pozwoliłoby umknąć wyrządzenia szkody (por. wyrok SN z dnia 9 lipca 1998r., II CKN 835/97, OSN rok 1998, nr 12, poz. 225). W tych okolicznościach adresatem roszczeń powoda winna być Gmina M. G. jako zarządca drogi.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 429 k.c. w zw. z art. 415 k.c. a contrario Sąd oddalił powództwo w stosunku do pozwanego Przedsiębiorstwa Usługowego (...) spółka jawna J. R., H. R. z siedzibą w G., natomiast na podstawie art. art. 822 § 1 i 4 k.c. i art. 824¹ § 1 k.c. a contrario w stosunku do (...) S.A. z siedzibą w W..

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.491 ze zm.) i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy zasądził od powoda na rzecz każdego z pozwanych kwotę po 2.417 zł, na którą składa się opłata za czynności fachowego pełnomocnika w stawce minimalnej (2.400 zł) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).